

Отже, своєчасний і детальний аналіз реального стану молодих людей на регіональному ринку праці дозволить з позиції державних інтересів дати обґрунтовану оцінку характеру і масштабів молодіжних проблем в нових умовах, виділивши з них найбільш гострі, запропонувати шляхи їх оптимального вирішення в даний час і в перспективі.

Література: 1. Барановський М.О. Депресивність регіонів України // Теорія та практика досліджень: Зб. наук. пр. викладачів природничо-географічного ф-ту. – Вип.1. – Ніжин, 2006. – С.74-81. 2. Закон України “Про стимулювання розвитку регіонів” /www. rada.gov.ua 3. Економічна активність населення Кіровоградської області у 2010 році: Статистичний збірник. / Головне управління статистики у Кіровоградській області. – Кіровоград, 2011. – 105 с. 4. Єріна А.М. Статистичне моделювання та прогнозування: Навч.посібник / А.М. Єріна. – К.: КНЕУ, 2001. – 170 с. 5. Праця Кіровоградської області 2010: Стат.збірник. / Головне управління статистики у Кіровоградській області. – Кіровоград, 2011. – 360 с. 6. Садова У.Я. Семів Л.К. Регіональні ринки праці: аналіз та прогноз / Відп. ред. академік НАН України М.І.Долішній. – Львів, 2000. – 264 с. 7. Статистичний щорічник Кіровоградської області за 2010 рік: Стат.збірник. / Головне управління статистики у Кіровоградській області. – Кіровоград, 2011. – 522 с.

Яценко О.В.,
*к.е.н., доцент кафедри фінансів ЧДТУ,
м.Черкаси, Україна*

УДК 332.122 : 330.1 (477)

ПОТЕНЦІАЛ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ І КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СІЛЬСЬКОГО РЕГІОНУ

Конкурентоспроможність продукції в умовах ринкової економіки набуває особливої актуальності в зв'язку зі вступом України до Світової організації торгівлі (СОТ), а також відкритості нашої економіки та зростання конкуренції на ринку. Підвищенню ефективності агропромислового виробництва значною мірою сприятиме подальше забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції. Перехід до ринкових відносин у сільському господарстві призвів до низки негативних явищ, зокрема скорочення обсягів виробництва аграрної продукції та зниження її якості, зменшення попиту на сільськогосподарську продукцію в зв'язку з низькою платоспроможністю населення та переміщенням виробництва продукції у сектор особистих селянських господарств.

Проблемі підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції присвячено чимало праць вітчизняних учених-економістів – В.Г. Андрійчука, В.І. Бойка, С. В. Бородіна, В. Н. Гончарова, С.І. Дем'яненка, В.Я. Месель-Веселяка, П.Т. Саблука, О. М. Шпичака та багатьох інших учених. Однак ряд проблем щодо конкурентоспроможності сільського регіону, що склалися на ринку, потребують розв'язання, що є важливим завданням на сучасному етапі досліджень. Як відомо, економічна конкуренція - це "змагання між будь-якими економічними, ринковими суб'єктами; боротьба за ринки збуту товарів з метою отримання високих прибутків, прибутку, інших вигод" [4]. Основою конкуренції є конкурентоспроможність продукції як система економічних, організаційних, технологічних, технічних, нормативно-правових, збутових і екологічних параметрів, які в свою чергу в процесі взаємодії забезпечують високу якість продукції та попит на ринку, але мають різну природу.

Враховуючи зазначене, загалом, конкурентоспроможність потрібно розглядати як комплексну категорію. На нашу думку, конкурентоспроможність – це здатність підприємства і його продукції протягом тривалого терміну успішно функціонувати на ринку і домінувати в окремих або усіх аспектах своєї діяльності над конкурентами.

На основі вивчення літературних джерел і власних досліджень, ми дійшли до висновку, що конкурентоспроможність – це властивість об'єкта, яка характеризує ступінь задоволення конкретної потреби порівняно з кращими аналогічними об'єктами, представленими на даному ринку. Тобто це здатність товару витримувати конкуренцію порівняно з аналогічними товарами в умовах конкретного ринку в певний проміжок часу [5]. Конкурентоспроможність в найзагальнішому вигляді - це здатність економічного суб'єкта відповідати вимогам конкурентного ринку, перемагати в конкуренції.

Як показує аналіз, існуюча система управління в регіонах, по-перше, дуже слабо враховує внутрішньовиробничі резерви підприємств і виробничих формувань регіону. По-друге,

можливий ефект спільної діяльності виробничих і підприємницьких структур різних галузей, розміщених в одному регіоні, по суті не враховується. Це протидіє використанню переваг суспільного розподілу праці, переваг комплексного розвитку виробничих сил окремих регіонів, а, отже, і країни в цілому. При існуючій системі господарювання сільський регіон вступає в економічний оборот не як цілісна економічна система, що має свою логіку розвитку, своє місце в народногосподарському комплексі країни, а як конгломерат економічно не пов'язаних між собою виробничих і підприємницьких структур. При цьому кожне підприємство або формування не пов'язані з інтересами цього регіону в цілому. Це, звісно, породжує органічні недоліки у використанні природних багатств і виробничо-економічного потенціалу окремих економічних регіонів, а також заважає їх соціальному і економічному розвитку, якнайповнішому використанню їх можливостей і резервів.

Ключову позицію в мобілізації резервів економічного і соціального розвитку кожного регіону займає орієнтація його економічного зростання на конкурентоспроможність і розвиток високої соціально-економічної ефективності. Нині конкурентоспроможність регіонів стає проблемою національної безпеки. В зв'язку з цим автор вважає, що необхідно управляти не лише і не стільки конкурентоспроможністю продукції, послуг або підприємства, але управляти конкурентоспроможністю регіону, територіальної організації, регіональних виробничо-економічних і соціально-економічних систем.

Стійкість розвитку і конкурентоспроможність сільських регіонів багато в чому залежить від успішного рішення складних багатофакторних проблем підвищення і забезпечення рівнів конкурентоспроможності регіональних агропромислових систем і сільських муніципальних утворень. В зв'язку з цим представляється продуктивним підхід до аналізу регіональних агросистем як цілеспрямованих адаптивних систем із зворотним зв'язком, які враховують чинники стабільного розвитку. Його використання дозволило побудувати класифікацію конкурентних переваг регіональних агропродовольчих систем за ознаками складності економічних і управлінських проблем і запропонувати нові підходи до кількісної багатокритеріальної оцінки рівнів конкурентоспроможності регіональних агропродовольчих систем, а також сільських територіальних і муніципальних утворень.

На основі вищезазначеного можна зробити висновок, що на конкурентоспроможність продукції і підприємства впливає низка чинників. Залежно від галузі функціонування підприємства, ступеня його самостійності (інтегрованості), вибору пріоритетних напрямів у дослідженні конкурентоспроможності підприємства доцільно обирати ту чи іншу систему чинників конкурентоспроможності підприємств. Важливим є розуміння того, що за правильного управління кожен чинник здатний сприяти формуванню додаткових конкурентних переваг, тому важливим є визначення методів і напрямків управління чинниками конкурентоспроможності як підприємства, так і його продукції.

На основі вивчення літературних джерел і власних досліджень, ми дійшли до висновку, що конкурентоспроможність – це властивість об'єкта, яка характеризує ступінь задоволення конкретної потреби порівняно з кращими аналогічними об'єктами, представленими на даному ринку. Тобто це здатність товару витримувати конкуренцію порівняно з аналогічними товарами в умовах конкретного ринку в певний проміжок часу.

Стійкість розвитку і конкурентоспроможність сільських регіонів багато в чому залежить від успішного рішення складних багатофакторних проблем підвищення і забезпечення рівнів конкурентоспроможності регіональних агропромислових систем і сільських муніципальних утворень.

Література: 1. Нефедова О.Г. Конкурентоспроможність в умовах зовнішніх змін // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2007. – №5.Т.2. – С.212–215. 2. Фатхутдінов Р.А., Осовська Г.В. Управління конкурентоздатністю організації: Підручник. – К.: Кондор, 2009. – 470 с. 3. Адамик В., Вербицька Г. Оцінка конкурентоспроможності підприємства // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2008. – №1. – С.69–78. 4. Райсберг Б.А., Лозовский Л.Ш., Стародубцева Е.Б. Современный экономический словарь. — 2-е изд., испр. М.: ИНФРА-М, 1999. 479 с. 5. Конкурентоспособность товара // Маркетолог. – 2000. – № 4. – С. 18.